

KALLE

ISOKALLIO

Lontoon lamppaat

TAMMI

KALLE
ISOKALLIO

Lontoon
lampaat

KUSTANNUSOSAKEYHTIÖ TAMMI
HELSINKI

Kalle Isokallio

Harmaa eminenssi 2015
Samuli Huttusen synnyinlahja 2014
Aunen ketjureaktio 2013
Venttiili-Ville 2012
Maaailmanparantaja 2011
Vesimeloni 2010
Putkimies Pietarista 2009
Urhola 2008
Suomalainen puolisukeltaja 2007
Taivaallinen nappikauppa 2006
Terijoki takaisin 2005
Pelastaja Pelkosenniementä 2004
Yrjänä Mäyräjärven iltalypsy 2003
Tuulesta temmattu miljoona 2002
Tohtori Jalkasen perintövirus 2001
Pietari Toropaisen pilvilinna 2000
Paljasjalkainen taivaanvalti 1999
Vapaa Velkua 1997

© Kalle Isokallio ja Kalkhas Oy sekä Kustannusosakeyhtiö Tammi 2016

ISBN 978-951-31-9051-4

Painettu EU:ssa

Leevi, Miika, Saku ja Emil

Veljeys on vahva voima, vaalikkaa sitä.

Mofa

Prologi

Jos raha tekee onnelliseksi, minun pitäisi pakahtua onnesta. Mutta kun ei pakahduta. Pikemminkin tässä on odottavainen olo, että taas ollaan yhden tien päässä. Jonnekin pitäisi kai osata lähteä. Kun en samaa kohtaloa halunnut kuin mikä isälle lankesi, niin olen aina ollut matkalla kohti uutta. Ennen kuin tätä rahaa oli, lähdin aina reippaasti sinnepäin, missä arvelin sateenkaaren pään lyövän maahan kulta-arkun kylkeen. Mutta nyt kun arkku on jaloissa, niin toistako sateenkaarta tässä pitäisi lähteä etsimään? Siihen en suostu, että tämä on nyt tässä ja loppuelämä surffaillaan samalla laineella. Elämässä pitää olla jotain, jota varten kannattaa ponnistella. Ettei käy kuin isälle, joka kuoli traktorin pukille kesken kylvöhommiensa, sydänkohtaukseen. Traktori oli jäänyt jököttämään joenrantaan yltävän saran päähän. Nuukana miehenä isä oli ehtinyt viimeisillä voimillaan sammuttaa sen. Kai se oli ymmärtänyt lähdön olevan käsillä, kun niin teki. Hyvä kuitenkin, että sai lähteä saappaat jalassa, mutta vitutukseen se minun mielestäni kuoli. Vaikkei lääkärit uskaltaneet sellaista todistukseen kirjoittaa. Sepelvaltimotukos, laittoivat siihen. Voivat

olla oikeassa, mutta itse olen varma, että valtimon tukki ankara vitutus. Vanhan liiton isäntä ei uusille tavoille oppinut. Itselliselle ja yritteliäälle otti voimille, ettei ollut väliä, hoitaako tilaansa hyvin vai huonosti. Sellaisesta menee toimen miehellä suonet tukkoon ajan mittaan.

Kyllä minä huomasin, että sitä harmitti, vaikkei isä siitä puhunut. Hän oli enemmän tekojen miehiä. Arveli ettei maailma muutu, vaikka samasta asiasta monestikin huomauttaisi. Kerralla jos eivät ymmärrä, miksi ymmärtäisivät toisella? Usein tuumi, että ihmiset ovat laiskoja ajattelemaan asioita. Edes omiaan, vaikka kyllä kannattaisi. Mieluummin ottavat päähänsä jonkun valmiiksi ajatellun ja sen mukaan elivät. Vähän niin kuin juopot kirkonkylällä iltaisin. Eivät ne valoisamman paikan takia lampuntolppiin nojailleet vaan pysyäkseen pystyssä. Ajatukset ovat lamppuja, siksi on tärkeää, että omassa vintissä palaa valo. Muiden valmiiksi ajattelemiin ei aikuisen miehen ole syytä nojailla.

Paljon muutakin se opetti. Tai ei opettanut mutta näytti. Kun ehdotin kotona käydessäni, että josko se panisi pellot vuokralle, kun sillä alkoi olla ikääkin. Ei se ensin sanonut mitään, mutta kun mentiin ulos vaihtamaan traktorin öljynsuodatinta, se sanoi, että kuules Pekka, etkö muista, mitä sinulle olen yrittänyt opettaa. Ettei sellainen ole mitään oikeaa elämää, että rahaa saa tekemättä mitään. Omistaminen ei ole miehelle ammatti. Kun suodatin oli vaihdettu, se puhdisti hetken käsiään trasselilla ja lisäsi ettei varallisuus ole pahitteeksi, mutta sillä pitää saada hyvää aikaan, että saa hoidetuksi töitä muillekin. Vain sillä tavalla varallisuus on hyväksi. Ei se

rikastumista pelännyt, mutta ei se siitä elämänsä tarkoituksena pitänyt. Eikä maata viljelemällä kukaan niihin aikoihin rikastunutkaan. Sanoi, että hyvä on olla, jos elämänsä osaa kulkea velattomana ja lisäksi piironginlaatikossa on tukko pahan päivän varalle. Ei mahdottomia nippuja, mutta vähän kuitenkin. Elämä heittelee viisastakin miestä niin, että joskus joutuu painamaan vastamyräkkään. On hyvä, jos niinä hetkinä on reserviä varalla. Jos rahan hankkimisesta ottaa elämälleen sisällön, missä on sellaisen elämän maali? Paras siinä kilvoittelussa on hankala olla, kun maailmaan ei taida kerrallaan mahtua kuin yksi kaikkein rikkain. Toistako sijaa pitäisi tavoitella, vai vallan tyytyä pronssille? Tai sitten kilpailla maakuntasarjassa. Mahtaako kilvoittelussa riittää, että on Ylä-Savon rikkain tai edes kylän rikkain? Sitäkin se siinä käsiänsä putsaillessa mietti, että millä hänkin omaa rikkauttaan mittaisi ja miettisi. Laskeeko mukaan tilan, joka on suvulla ollut kolmesataa vuotta? Kun ei sitä aio myydä, niin onko se rikkautta sellainen, että pitää peltoja kyntää. Kun en löytänyt heti vastausta, isä kertasi, että muista kotoa saatu elämänohje, ettet rahalla mittaisi elämäsi rikkautta. Kun elämän hoitaa niin, että omillaan tulee toimeen eikä tarpeettomiin aiheuta muille murhetta, silloin voi lipputangon nupin lähestyessä todeta sielu rauhassa, että takana on rikas elämä. Hyvä isä se oli. Paras mikä minulla on ollut.

Ei ollut huono opetus sekään, jonka kuolemisellaan antoi. Elämällä pitää olla tarkoitus, jota muut eivät voi ottaa pois. Jos itse sotkee elämänsä, sen kestää, mutta jos muut sen sotkevat, sietämisen kanssa voi olla vaikeam-

paa. Omista virheistä voi ottaa opiksi, mutta muiden sotkujen kanssa pitää vain opetella elämään. Se varmaan oli syy siihen, että miksi asetin aikoinaan opiskeluja aloittellessani tavoitteekseni hankkia mahdollisimman pian sen verran säästöjä, että niillä kestäisi rospuuton. Toinen tavoite oli ostaa asunto, missä rospuuton aikana saa suojaa. Kun on oma katto päällä ja piirongin laatikossa muutama seteli, niin mies on sellaisessa asemassa, että voi ryhtyä miettimään elämänsä tarkoitusta.

Eteenpäin mentäessä pitää joskus katsoa taakse muistaakseen, mistä on tulossa. Joskus hermostuneena tuntuu, että elämä hyppää kesken kaiken toiselle polulle, mutta elämä kulkee kuin puro uomassaan. Jostain se on uomaansa pitkin tulossa, ja uomaansa pitkin se on taas huomenna menossa. Joskus kovemmalla vauhdilla ja suvantokohdissa hiukan hitaammin. Mutta suuntaansa se ei vaihda, vastavirtaan eivät kulje kuin lohet kutureissullaan.

1

Jussi Lehtinen oli ollut Pekka Korhosta Kuopion Lyseossa vuotta ylemmällä luokalla. Siinä iässä vuoden ikäero on merkittävä. ”Yhdentoista ja kahdentoista vuoden iässä ero on kymmenen prosenttia, kahdenkymmenen ja kahdenkymmenenyhden ero enää viisi”, hän myöhemmin selitti, miksei tuolloin tuntenut Pekkaa lainkaan. Jussin tapaa hahmottaa maailmaa oli muutenkin matemaattinen. Ihmiset voivat valehdella, vaikka luulevat puhuvansa totta, mutta luvut eivät koskaan valehtele, Jussilla oli tapana sanoa, kun yritettiin yhdessä saada jotain asiaa selväksi. Ja heti perään hän latsasi sellaisen kasan lukuja, että keskustelukumppanit menivät mykäksi. Hieman oudommille, jotka Savolaisessa Osakunnassa ryhtyivät väittelemään Jussin kanssa, Pekalla oli tapana sanoa, että Jussi voi puhua täyttä paskaa, mutta sen luvut pitävät paikkansa. Leena oli ainoa, joka jaksoi väitellä osakunta-aikoina Jussin kanssa – vaikka koko yön. Toisaalta hän oli yhtä nopea numeroiden kanssa.

Jussi otti Pekan kämppekaverikseen ensimmäisen vuoden keväällä, sillä Pekka oli siisti ja tarvitsi suojelua Helsingin syntisiltä, savolaisnuorelle sopimattomilta hou-

kutuksilta. Ensimmäinen väite oli jossain määrin totta, kun sitä punnitsi Jussin siivousinnon ja tahdin valossa, mutta jälkimmäinen väite ei pitänyt paikkaansa. Sen veran tarmokkaasti tutkapari yhteen muuttamisen jälkeen perehtyi savolaispojille sopimattomiin houkutuksiin. Melko viatonta se tietysti oli, mutta silloin he ajattelivat olevansa tosi rohkeita ja villejä. Kun niitä tutkimusmatkoja joskus myöhemmällä iällä yhdessä muisteltiin, niin naurussa suin ei voinut muuta todeta kuin että taitaa miehillä rohkeus kasvaa iän mukana. Leena tosin väitti, että rohkeutta pojilla oli tasan yhtä vähän, ellei jopa vähemmän kuin silloin, mutta syntisestä elämästä he olivat myöhemmin hankkineet itseään säästämättä laajempaakin kokemusta kuin Helsingin melko viattomista öistä. Jussi ja Pekka olivat suuttuvinaan ystävälleen mutta olivat oikeastaan salaa tyytyväisiä. Asianhan pystyi kääntämään siihen malliin, että Leenan mielestä heillä oli isompaakin kokemusta maailman paheista.

Yhteiselo Jussin kaksiossa lähti käyntiin ilman isompia ongelmia. Sääntöjä oli vähän, eikä niistä nipotettu. Sekin auttoi, että kämpillä vietettiin niin vähän aikaa. Tentteihin luettiin Kauppakorkean kirjastossa ja illan koittaessa kotimatka kulki ylioppilaskunnan juhlatilojen kautta. Jos jommallakummalla oli seuraavana päivänä tentti, toinen vietti iltaansa mahdollisimman pitkään tutustumassa Helsingin houkutuksiin eikä herännyt siten myöskään aamulla liian aikaisin häiritsemään tenttiin lähtevän ajatuksia. Ja muutenkaan, mistä kaksi tervettä nuorta miestä olisivat ehtineet riitaa rakentamaan? Sekään ei häirinnyt, jos jompikumpi sattui joskus saamaan jonkun

neidin mukaansa kämpille. Olihan kummallakin oma huone, vain keittiö oli yhteinen, eivätkä neidit useinkaan keittiöön asti ehtineet – edes aamulla.

Reippaatkaan opiskelijat eivät jaksu juhlia joka ilta, ainakaan jos tavoitteena on valmistuminen edes jollain aikataululla. Sellainen ajatus pojilla oli, eivät he halunneet opintojen kanssa tarpeettomasti hosua ja opiskelijan iloisesta elämäntavasta tinkiä, mutta valmistua piti joskus kuitenkin. Vaikka opiskelijaelämä oli huoletonta, Pekka halusi kohtuujassa töihin tienaamaan rahatukkoa piirongin laatikkoon. Pekka oli kertonut Jussille isältään saamansa neuvot ja Jussi oli oitis samaa mieltä, vaikka oli vielä maininnut, ettei isommastakaan määrästä haittaa ole ja tarvittava rahatukko voisi olla laatikossa makoi-lun sijasta sijoitettuna osakkeisiin. Pekka joutui punta-roimaan, olisiko osakkeiden ostaminen isän toiveiden mukaista, siinähan omistaa ja saa rahaa tekemättä mitään. Vartin keskustelun jälkeen pojat päätyivät siihen, että jos osakkeita ostaa, niin niillä pitää myös tehdä kauppaa. Heidän tuli ottaa selville, voisiko niitä myymällä saada rahaa, ja päätyivät siihen, että osakesalkun pyörittäminen oli isän neuvojen mukaista. Jos nyt ei nyt ihan työkseen, niin sen verran kuitenkin, etteivät rahat makaa laiskana.

Leenaan pojat tutustuivat sattumalta. Eräänä iltana, kun kummallakaan ei ollut tenttejä tiedossa, he lähtivät Helsingin yöhön. Hetken arpomisen jälkeen kaksikko päätti viettää vapaailtaa Savolaisessa Osakunnassa. Ei niin että savolaisuus olisi antanut isompaa painoa päätökselle, vaan siksi että olut oli siellä halvempaa kuin muissa kuppiloissa. Oma pöytä oli kuitenkin tärkeä. Sen

verran sitä oltiin jo suurkaupungin miehiä, että Rautalampi tai Siilinjärvi eikä muukaan Savo ollut suositus mahdollisille juttukumppaneille. Tylsä ihminen on tylsä, vaikka olisi Savosta.

Pekka haki molemmat oluet ja Jussi ryhtyi siirtämään vapaita tuoleja toisiin pöytiin. Viimeisen ylimääräisen tuolin vieressä seisoj kauppakorkean haalareihin pukeutunut tyttö, joka nappasi tuolista kiinni ja rehvakkaasti mainitsi, että tämä on varmaan vapaa, kun yrititte päästä eroon noista muista. Tyttö nykäisi ohikulkevaa poikaa hihasta ja pyysi tätä tuomaan itselleen oluen samalla kun tämä oli ilmeisesti hakemassa itselleen. Tyttö hymyili viehättävästi, antoi pojalle setelin käteen ja lisäsi tilaukseensa, että oluen piti sitten olla iso. Hämmästynyt ohikulkija otti rahat ja toi kiltisti oluen hetken kuluttua. Sellainen vaikutus Leenalla oli ihmisiin, hän sai heidät tekemään asioita, ja he tekivät sen vielä usein hyvin mielellään. Leena istui poikien seuraan, hörppäsi oluesta siivun, nuoli vaahdot ylähuulestaan ja esitteli itsensä. Leena opiskeli ensimmäistä vuotta kauppakorkeakoulussa ja oli nähnyt molemmat pojat kirjastossa opiskelemissa. Hän ei paljoa kierrellyt puheissaan, mikä viehätti molempia poikia ja sai heidät nopeasti sulamaan tälle, vaikka tutustuminen oli lähtenyt niin rehvakkaasti ja täysin Leenan aloitteesta liikkeelle.

– En mä kyllä yhtään tiedä, mitä te opiskelette, koska en ole teistä kumpaakaan nähnyt yhdelläkään luennolla, Leena sanoi.

– Mitä sitä luennoilla norkoilemaan, kirjoista ne professoritkin tietonsa hakevat, Jussi sanoi.

– Mä arvostan tehokkuutta. Normaalisti ihmisen lukunopeus, kun hän lukee itselleen ennestään vierasta asiatekstiä, on paljon hitaampi kuin asiansa osaavan ihmisen puheen nopeus. Lisäksi parhaimmillaan luennoilla syntyy vuorovaikutusta ja jokunen proffa osaa havainnollistaa vielä luentomateriaalinsa niin, että asia painuu vähemmällä vaivalla mieleen kuin että tunti-tolkulla istuisi kirjastossa pönttäämässä samaa aihetta.

– Toisilla ihmisillä on näkömuisti, ja toisilla pysyy oppi paremmin päässä kuulomuistin avulla. Mulla on niin sanottu valokuvamuisti. Jos olen pari tuntia luennolla, niin muistan paremmin professorin ulkonäön ja millaisia naisia istui luentosalissa lähelläni kuin mitään kerrotusta asiasta. Kirjastossa minun tarvitsee viettää tunti, että opin sata sivua tentittävästä kirjasta, Jussi sanoi. – Toki sä voit käydä luennoilla mielin määrin, mutta mulle se on ajanhukkaa.

– Pistän tämän tietoisikun susta ja lukutavoistasi kuulomuistiini, Leena näpäytti iloisesti, – vielä kun kerrot nimesi, niin muistan sitten senkin vastaisuuden varalle.

– Näin komean miehen kuva jää kyllä heikompaankin näkömuistiin. Olen Jussi, ja tämä vaatimattomampi kaveri tässä vieressäni on Pekka. Ei hän yleensä näin hiljainen ole kauniiden naisten seurassa.

Pekka kumarsi teatraalisen pitkään, ja pieni verbaalinen mitteli Jussin ja Leenan välillä vaihtui nauruun. Kun baarissa tuli pilkku, ilta oli poikien mielestä vielä liian nuori. Kumpikaan ei myöhemmin enää muistanut, kumpi Leenalle ehdotti, että iltaa jatkettaisiin kämpillä. Pekka oli varma että se oli Jussi, koska hän muisti miet-

tineensä kodin epäsiisteyttä ja varoitelleen siitä myös Leena. Jussi oli siihen vain tokaissut, ettei sillä nyt ole väliä, miltä siellä näyttää, kun Leenalla on pirun tarkka kuulo ja huono näkömuisti. Kämpillä Pekka kysyi kohteliaasti Leenalta, saisiko tälle olla punaviiniä vai halusiko tämä mieluummin valkoviiniä. Poikien onneksi Leena ilmoitti ottavansa punaviiniä. Tilanne olisi ollut hankalampi valkoviinin kohdalla, sillä sitä laatua ei sattunut olemaan keittiön kaapissa. Pekka oli varma, että Leena arvosti vaihtoehtoja, vaikka heillä ei niitä ollutkaan tarjota. Maailmanmiehen elkein Pekka nirskautti punaviinipullostsa metallisen kierrekorkin auki, nuuhkaisi ja ilmoitti viinin ilmastoituneen juuri sopivaksi, jonka jälkeen hän täytti lasit piripintaan. Myöhemmin Jussi kysyi, mitä Pekka olisi tehnyt, jos Leena olisi valinnut valkoviinin. Pekka olisi joutunut heittäytymään vitsilinjalle. Hän olisi tarjonnut lasillisen vettä ja sanonut, että tuon valkoisemmaksi ei viini meillä muutu.

Baarissa puheliaasta Leenasta oli saatu selville, että hän oli syntynyt Kuopiossa ja hän oli ainoa lapsi. Leenan isä oli lääkäri ja äiti ison tilan ainoa tytär. Leena oli tottunut tekemään töitä menestymisen eteen, hän oli sinnikko, vaikka myönsi itsekkin, että lähtökohdat olivat kyllä verrattain hyvät. Sen jälkeen keskustelu polveili sinne tänne, niin kuin keskusteluilla on tapana, kun niitä käyvät nuoret, juuri toisensa tavanneet ihmiset. Kämpillä yön liikkussa eteenpäin ja nesteen vajotessa pullossa alaspäin siirryttiin vakavampiin aiheisiin. Opiskelu ei ollut ikuista ja valmistuminen keskeyttää sen joskus. Mitä kukin aikoi tehdä, kun se hetki koittaa? Ja ennen

kaikkea, missä haluaa olla, kun elämä vie hieman pitemmälle. Ensin esitettiin huimimmat toiveet.

Pekka ilmoitti haluavansa oopperalaulajaksi, sitten kun on tehnyt sen verran rahaa, ettei sitä tarvitse tehdä lisää. Hän epäili, että pinkan pitää olla kunnossa ennen kuin hän siirtyy isoille estradeille, ellei neurokirurgia kehity siihen mennessä riittävästi. Pekka innostui leikkimään niin, että hän pomppasi pystyyn ja antoi lyhyen näytteen laulutaidoistaan. Leena ja Jussi olivat yhtä mieltä siitä, ettei kovin moni ostaisi Pekan näytöksiin lippuja.

– Sun kannattaa keskittyä, Pekka, suosiolla ihan toisenlaisten unelmien toteuttamiseen tai alkaa aarialaulajaksi, jolloin lavalla ei tarvitse yhtä aikaa kenenkään muun kärsiä, Leena sanoi ja Jussi taputti kaveriaan toverillisesti selkään tämän istuessa jälleen pöydän ääreen.

– No, Jussin vuoro sitten vastata, sanoi Pekka ja värisytti ääntään ylikorostuneesti. Hän teeskenteli loukkaantunutta, vaikka Leenan letkautus olikin ollut hauska.

Jussi kakisteli aluksi ja yritti väittää, ettei hän ole vielä päättänyt, kun on tämä nuoruuskin elämättä. Leena ja Pekka eivät antaneet periksi.

– Onko kyse siitä, ettet ole tajunnut vielä kirjoittaa toivettasi ylös paperille, jolloin se ei ole vielä painunut siihen kuuluisaan näkömuistiisi, Leena vitsaili.

Punaviini oli pehmittänyt Jussia sen verran, että hän antoi periksi. Hän ei hävennyt suunnitelmiaan mutta ei ollut varma, oliko se erityisesti Leenasta tarpeeksi kiinnostavaa.

– Haluan saada riittävästi rahaa, jotta voin perustaa oman firman.

– Oho, et ole tästä puhunut aiemmin mitään. Minkä alan firma sulla on tähtäimessä?

– Ohjelmistoala kiinnostaa. Se kuulostaa teistä ehkä liian vaisulta tavoitteelta, Jussi sanoi ja katsoi lammasmaisen lauhkealla ilmeellä Leenaa, – mutta näkömuistin lisäksi mulla on aika hyvä numeropää. Ne puhuvat mulle, ovat mun kavereita.

Pekka olisi antanut asian olla, mutta Leena ei. Hän tivasi Jussilta, miten numerot voivat puhua.

– Eihän ne ohjelmat muuta ole kuin numeroita. Eikä niitäkään ole kovin monta, kahdella näyttää pärjäävän melko pitkälle, nollilla ja ykkösillä. Jossain vaiheessa koneet alkavat seurustella keskenään ja jonkun täytyy tehdä sellaisia ohjelmia, jotka selittävät yksinkertaisille ihmisille, mistä koneet juttelevat.

– Miten koneet voisivat olla viisaampia kuin niitä ohjelmoivat ihmiset, Leena tinkasi vastaan. Hän ei voinut antaa periksi.

– Noh, ehkä eivät sitten viisaampia mutta ainakin nopeampia ja ahkerampia kuin me ihmiset. Ajan myötä laiskurit antavat koneiden tehdä asioita puolestaan, vaikka ei pitäisi. Jos sellaisen maailman päästää valloilleen, niin sieltä ei sitten ole paluuta, Jussi vastasi rauhallisesti. – Mutta siinä vaiheessa olen varmaan jo lammashfarmari. Ja lampaita voi maailman tappiin kasvattaa ilman koneita ja ohjelmia, koska laiskojenkin ihmisten pitää syödä.

Pekka naurahti. Häntä huvitti Jussin uhoaminen, sillä tämä oli kotoisin Kuopion keskustasta. Mitä sellainen muka tietäisi karjankasvattamisesta toisin kuin hän, joka

oli sentään maalta kotoisin. Varmuuden vuoksi, ennen kuin torpedoisi Jussin unelman, Pekka kysyi Leenalta tämän taustoista. Leenallahan saattaisi olla vaikka isovanhemmilla iso karjatila tai jotain muuta kokemusta maataloista. Kieltävän vastauksen saatuaan Pekka innostui:

– Lyön tonnin vetoa siitä, ettei meistä kukaan päädy mitään maatilaa hoitamaan. Ei kauppa- ja korkeakouluun kannattanut pyrkiä opiskelemaan sen takia, että päätyisi lammasfarmariksi. Naurettava ajatuskin. Olis umpihullua opiskella Helsingissä korkeakoulussa ja sitten tajuta, että uravalinta on väärä.

– Koska veto raukeaa vai onko se ikuinen? Leena uteli.

– Veto raukeaa, kun olemme kaikki täyttäneet 50 vuotta.

– Mikä ihmeen aikaraja tuo on? Miksi juuri silloin? kysyi vuorostaan Jussi.

– Piilevä mielenvikaisuus paljastuu siihen mennessä. Sen sanottuaan Pekka alkoi nauraa. Hän täytti jälleen lasinsa ja katsoi viekkaasti Jussia. Kumpi uskaltaisi kysyä Leenalta tämän tulevaisuudensuunnitelmista ja haaveista. Se oli nimittäin vaarallinen kysymys nuorelle naiselle. Mitä jos Leena tokaiseekin, että haaveilee perheestä, omakotitalosta ja muusta yhtä tylsästä ja keskustelun vääriin uomiin johdattelevasta asiasta. Mitä jos hän vielä ryhtyy arvioimaan heitä molempia sillä silmällä, kumpi uusista ystäväistä saisi Leenan toiveet parhaiten toteutettua. Molempia huoletti, sillä pakoon ei omilta kämpiltä noin vain pääsisi.

Leena ei vaistonnut poikien pelkoa.

– Taitaa olla pojat nyt mun vuoroni vastata. Mä en jää vedon raukeamista odottelemaan. Aion tehdä uran kansainvälisessä pankkimaailmassa. Ne Jussin mainitsemat numerot kuiskuttelevat mullekin, ja vasta kansainvälisillä rahakentillä kisaillessa pääsee oikeasti selville siitä, mihin omat kyvyt kantavat. Jos jää Suomeen, saa selville vain, onko Suomen paras. Lontoossa pääsee testaamaan, mille sijalle kyvyt riittävät maailmanliigassa.

Jussi ja Pekka häkeltäivät. Taisivat kumpainenkin katsoa Leena entistä kiinnostuneimmin silmin. Leena jatkoi unelmastaan puhumista, täytti lasia samaan malliin kuin pojat eikä osoittanut mitään merkkejä siitä, että viini olisi vaikuttanut terävään mieleen ja kieleen.

– Mä taidan olla vähän kuin juniorikiekkoilija. Niiläkin, jos vain kunnianhimoa ja osaamista löytyy, on mielessä unelma päästä kokeilemaan taalakaukaloihin, mihin asti kyvyt kantavat. Miksi mun pitäisi tyytyä tavoittelemaan vähempää kuin polvihousuiset pikkupojat?

Pojat eivät osanneet vastata, kumpikin oli pienenä haaveillut NHL-urasta. Kuinkas muuten. Mutta ei kumpikaan ollut koskaan jaksanut niin paljon treenata, että kyvyt olisivat riittäneet päihittämään edes koulu-aikaisia tähtiä kotikaukaloissa. Saadakseen uhkaavasti lähestyvän urheiluun liittyvän keskustelun pois ilmasta leijumasta Pekka kävi hakemassa uuden viinipullon. Hän mietti, että hänen pitää olla yhtä rehellinen kuin muidenkin. Oopperalaulajan ura oli ollut vain heitto. Kyllä hän sen ymmärsi, ettei tällä sävelkorvalla voi haaveilla nousemisesta laulamaan edes Rautalammin nuorisoseuran

tanssilavalle. Kun uusi pullo oli avattu ja lasit täytetty, hän kertoi, mihin olisi tyytyväinen, jos sinne pääsisi.

– Taisin venkoilla alussa sen unelmani kanssa. Kun tekin olette olleet niin rehellisiä, niin haluan kertoa rehellisesti, että oma tavoitteeni on olla täydellisen onnellinen. Se onnistuu mielestäni parhaiten niin, että saan mahdollisimman pian sen verran pätkää, että voin itse päättää, mikä vituttaa elämässä ja millä sen saa hoidettua pois häiritsemästä. Jos sillä rahamäärällä pystyn lisäksi hoitamaan joltain toiseltakin vitutuksen aiheen syrjemmälle, aina vain parempi.

Hetken hiljaisuuden jälkeen Jussi palasi Leenan maailmanliigaan ja sanoi, ettei hänen tarvitse muuttaa ulkomaille testaamaan, miten kestää kansainvälisissä kehissä. Tietoliikenneyhteydet kehittyvät koko ajan ja lopulta ohjelmistot voi panna verkkoon kaupaksi ja sillä tavalla pystyy testaamaan pärjäämisensä, vaikka asuisi Siilinjärvellä. Ohjelmistomaailmassa kauppaa pystyy tekemään asiakkaita tapaamatta. Kunhan saa aikaiseksi sellaisen ohjelman, joka myy itsensä ilman myyntimiestä. Muut eivät kommentoineet, joten keskustelu alkoi hiipua. Oli vaikeaa löytää uutta sytyttävää aihetta, viinikin alkoi viimein painaa silmiä. Kukaan ei tahollaan epäillyt, etteikö jotain merkittävää tässä saada vielä aikaan. Suunnitelmien sanallistaminen ääneen oli myös kuin lupaus ystäville, että jokainen tekee kaikkensa päästäkseen unelmaa kohti. Kun uusikin pullo alkoi olla tyhjä eikä kaapissa ollut enää uusia pöytään tuotavaksi, sekin hiljensi keskustelun lopullisesti.

Pojat vilkuilivat salaa toisiaan kuin päästäkseen sopimukseen siitä, kumpi yrittää Leenaa. Koska kämppä oli

Jussin, niin Pekka antoi haukotuksen tulla ja ilmoitti siten aikeistaan vetäytyä nukkumaan. Ennen kuin Pekka ehti edes nousta, Leena sanoi Nukkumatina kutsuvan myös häntä. Ei siinä ehditty enää arpoa, miten tilanne ratkaistaisiin toisin, kun Leena veti jo takkia päälle ja toivotti hyvät yöt poistuessaan. Oven paukahdettua kiinni kämpässä vallitsi hämmennys. Oli ensimmäinen kerta, kun kelvollisen näköinen nainen pääsi poistumaan niin, ettei kumpikaan ehtinyt testata mahdollisuuksiaan.

– Mikset yrittänyt? Jussi kysyi, vaikka häntäkin kyllä väsytti ja hän oli osittain tyytyväinen tilanteen raukeamiseen.

– Jotenkin tuntui, että sulla olisi paremmat mahdollisuudet. Teillä oli niin kipakkaa väittelyä koko illan. Luulin, että aioit yrittää.

– Nyt kävi näin, mutta jatkossa tämmöistä ei saa käydä. Onhan se nyt noloa, ettei kumpikaan yritä noin upeaa naista. Meillä täytyy olla jokin merkki vastaisuuden varalle, sellainen, jonka voi vaivihkaa tehdä. Vaikka niskan koskeminen.

– Niskan raapiminen ei kelpaa, koska on mahdollista, että niskaa saattaa kutittaa ilman aikomuksia.

Pitkän pohdinnan jälkeen merkiksi sovittiin käsien ristiminen niskan taakse. Sellaista kumpikaan ei tee vahingossa. Samalla sovittiin ettei varausta saa tehdä, ellei aio tosissaan yrittää. Turhaan ei saa varata vuoroa. Sellaista mahdollisuutta ei edes harkittu, että neidillä saattaisi olla asian suhteen omakin mielipide. Vaikka on kai sekini mahdollista, että saalis sanoo käsien ristijälle,

Varo neronleimauksia, jos haluat työrauhan!

Koska Pekka ja Jussi ymmärtävät, etteivät pörssikauppaa enää käy ihmiset vaan koneet keskenään, he kehittävät ohjelman, joka saa koneet ostamaan ja myymään osakkeita poikien haluamalla hetkellä heidän määräämnsä hinnoin. Lontoolainen suursijoittaja kuulee asiasta, ostaa oitis ohjelman ja irtisanoo suomalaiset työntekijät. Niinpä pojat keksivät uuden ohjelman, jotta osaajille saadaan töitä. Vaan käsistä viedään sekini.

Siksi pojat päättävät kehittää jotain, jota kukaan ei tule Suomesta ostamaan. Mutta minkäs teet, oikein paketoituna menee kaupaksi vaikka iäkäs suomenlammas. Eihän Hukkaviidansuolta ole pitkä loikka Lontooseen.

Ovela veijariromaani osoittaa, että liian hyvät keksinnöt saat harvoin pitää, joku sinua isompi tahtoo kumminkin ostaa ne sinulta pois.

#kirja WWW.KIRJA.FI	 9 789513 190514 84.2 ISBN 978-951-31-9051-4	
-------------------------------	---	---

Kannen kuva ja suunnittelu: Janne Harju